

Ejerstrategi for Vejle Spildevand A/S 2025

Byrådet i Vejle Kommune vil med ejerstrategien sætte en retning og overordnede mål for udviklingen af Vejle Spildevand A/S, der er 100 % ejet af Vejle Kommune. Dermed skal strategien varetage kommunens interesse som ejer af Vejle Spildevand A/S samt sikre sammenhæng mellem selskabets projekter og drift og Byrådets overordnede strategier for kommunens udvikling, særligt i forhold til byudvikling, klima og miljø.

Formål med Vejle Spildevand

Vejle Spildevand A/S er ansvarlig for sikker håndtering af spildevand i Vejle Kommune. Ambitionen for selskabet er at sikre vand i balance ved at drive en virksomhed med høj sundheds- og miljømæssig kvalitet kombineret med lavt ressourceforbrug og høj forsyningssikkerhed.

Byrådet ønsker, at selskabet skal drives effektivt i forhold til økonomi, klima og miljø, og med gennemsigtighed for forbrugerne. Selskabet skal sikre, at de økonomiske værdier i selskabet bevares gennem vedligehold og investering.

Sammen om mål og resultater

Vejle Spildevand A/S har som kerneopgave at sikre håndteringen af spildevand i Vejle Kommune indenfor rammerne af vandsektorloven mv. Men selskabet har også en vigtig rolle i at bidrage til Vejle Kommunes øvrige vækst og udvikling i forhold til klima, natur, infrastruktur og byudvikling., og kan således indgå i relevante udviklingsprojekter sammen med Vejle Kommune.

Derfor skal der i såvel drifts- som udviklingsaktiviteter være en tidlig og åben dialog med Vejle Kommune som ejer og med andre relevante myndigheder. Vejle Spildevand A/S skal derfor orientere sig imod og bidrage til de kommunale dagsordner, visioner og politikker særligt vedrørende: Spildevandshåndtering i Vejle Kommune – Spildevandsplanen 2020-2028

- Vejle - Det bedste sted at bo og leve
- Sundt og bæredygtigt miljø – bæredygtighed
- Kritisk infrastruktur og forsyningssikkerhed
- Håndtering af klimaforandringer og grøn omstilling
- Natur og biodiversitet – bidrage til synergi med rekreativ værdi

Selskabet skal hjælpe med til at idéudvikle, bidrage til, koordinere med, tydeliggøre og følge op på opgaver og projekter indenfor disse områder. Der skal skabes tydelig sammenhæng mellem kommunens og selskabets strategier, planer og indsatser, så det er tydeligt at selskabet med sin indsats iagttager og på relevante områder bidrager til at implementere kommunens strategier. Borgere skal opleve en ensartet tilgang, hvad enten det er Vejle Kommune eller Vejle Spildevand, der samarbejdes med.

Det betyder også, at selskabet kan forvente, at Vejle Kommune vil invitere til tæt samarbejde i relevante udviklingsarbejder samt opgaveløsnings- og projektfaser. På samme vis forventes det, at Vejle Spildevand inviterer Vejle Kommune ind i projekter og opgaver.

Som ejerkommune er det Vejle Kommunes tilgang, at Vejle Spildevand A/S anlægger samme tilgang til økonomisk styring og prioritering som den tilgang, der præger Vejle Kommune. Væsentlige investeringer i fx produktionsanlæg, bygninger mv. skal derfor drøftes med ejerkommunen.

Vejle Kommunes Byråd giver mandat og politiske prioriteringer til de repræsentanter for byrådet, der er udpeget til at deltage i generalforsamlingen.

Prioriterede samarbejdsprojekter

Realisering af den strategiske spildevandsplan 2020-2028 som basis for fremtidens sikre håndtering af spildevand, separering af kloakker samt bidrag til natur- og miljøindsatser i og omkring Vejle Fjord. Endvidere arbejde med det kommende Byspildevandsdirektiv.

Udvikling af fremtidens centralrenseanlæg i Vejle i forhold til nye miljøkrav fra EU, nye dimensioneringer af anlæg og ny teknologier. Herunder sikre en god arealdisponering ved Vejle Centralrenseanlæg – Grund ved Ternevej og areal nord for centralrenseanlægget, samt udarbejdelse af lokalplan for område ved Ternevej. Vejle Spildevand forventes i takt med flytningen af aktiviteter til grunden på Ternevej at frigøre de å-nære arealer på Vejle Centralrenseanlæg og aflevere dem tilbage til Vejle Kommune.

Sund Vejle Fjord 2.0 – projekt Sund Vejle Fjord 2.0 skal tage en mere holistisk tilgang til arbejdet med at bringe livet tilbage til fjorden, således at aktiviteter i fjorden (ålegræs mv) suppleres af et fokus på at reducere tilførslen af kvælstof og andre stoffer til fjorden. Vejle Spildevand er en af mange parter i dette arbejde.

Vejle Spildevand fortsætter arbejdet med Projekt Rent Badevand som centralt bidrag til styrkelsen af rekreative muligheder omkring fjorden

Vejle Kommune, Vejle Spildevand og Vejle Erhvervshavn - og evt andre partnere såsom forskningsinstitutioner og private virksomheder – samarbejder om at udvikle lokale løsninger til oprensning af sedimenter fra sejlrender og havneindløb.

Projekter om klimatilpasning i Vejle Midtby gennemføres

Parterne samarbejder om at afsøge anvendelse af bl.a. spildevand eller overfladevand fra Vejle Spildevand til teknisk vand til industrielle formål, fx køling, Power-to-X, således at grundvandressourcer prioriteres til drikkevand

Samarbejdskultur – parterne skal i den kommende periode arbejde med at styrke den løbende dialog og koordination, således at parterne spiller sammen om at sikre realiseringen af de fælles mål. Dette indebærer bl.a. fælles uddannelsesprojekter, temadage, studiebesøg mv., for at sikre løbende erfaringsudveksling.

Vejle Spildevand A/S og Vejle Kommune er fælles om de overordnede mål for udviklingen, og er derfor også fælles om håndteringen af barrierer for de fælles mål. Selskab og kommune er enige om i fællesskab at udfordre præmisser og rammer og samarbejde om at overkomme oplevede barrierer – under behørig iagttagelse af kommunens og selskabets forskellige roller, fx relateret til myndighed- og driftsopgaver, samt præmisser som fx national regulering, Forsyningssekretariatets opgavevaretagelse mv.

Det forudsættes derfor, at der er regelmæssige møder mellem parterne i form af:

- Årligt fællesmøde mellem KNMU, TU og bestyrelsen
- Selskabets bestyrelse inviteres til at deltage i årligt fællesmøde med ØU om strategiske emner
- Kvartalsmøde med borgmesteren og bestyrelsesformand, samt kvartalsmøde på direktørniveau
- Involvering af forvaltningsdirektør og kommunaldirektør omkring særlige emner
- Faste mødefora mellem teknikere og sagsbehandlere om drift, udvikling og projekter, herunder prioriterede projekter (se tekstboks ovenfor).

Derudover er det en vigtig forudsætning for begge parter, at man proaktivt og tidligt informerer hinanden om projekter og beslutninger af større betydning for de fælles mål. Parterne er forpligtede på et gensidigt samarbejde.

Sammen om kommunikation og samspil

Borgerne og virksomhederne i Vejle Kommune er Vejle Spildevands kunder. Disse skal opleve en samstemt tilgang til kommunikation og kundeservice fra både kommune og selskab.

Selskabet forventes at kommunikere om strategiske forhold, specifikke projekter samt om konkrete operationelle indsatser. Selskabet skal kommunikere tidligt i situationer, hvor der kan oplyses, informeres, forklares, motiveres, adfærdsreguleres og deles viden som bidrager til fremme selskabets virke samt skaber forståelse for og mening med selskabets ageren.

Kommune og selskab arbejder sammen om formidling og oplysning om relevante emner – fx kloakseparering, klimatiltag og badevandskvalitet – herunder igennem samarbejdet om Økolariet som hel central formidlingspartner.

Samarbejdet er beskrevet i et antal bilag:

I Bilag 1 beskrives roller for hhv. selskab og kommune.

I Bilag 2 forefindes en kompetenceoversigt, der afspejler ovenstående

I Bilag 3 er arbejdet med en delt samarbejdskultur beskrevet.

Strategiperiode og opfølgning

Ejerstrategien evalueres én gang i hver byrådsperiode og det afklares, om der er behov for opdateringer. Hvis det vurderes at ejerstrategien skal opdateres, gennemføres denne i sam mellem ejer/kommune og selskabets bestyrelse/selskabet og den opdaterede ejerstrategi i byrådet.

BILAG 1 – Roller

Vejle Spildevand A/S

Vejle Spildevand er organiseret som aktieselskab og er omfattet af selskabsloven, herunder selskabslovens regler om ledelse af aktie- og anpartsselskaber.

Generalforsamling

- Generalforsamlingen er det sted, hvor ejerens ret til at træffe beslutninger i vandselskabet udøves (selskabslovens § 76, stk. 1)
- Ejerrepræsentanterne udpeget af Byrådet udgør til sammen generalforsamlingen
- Generalforsamlingen skal handle ud fra det mandat og de politiske prioriteringer, Byrådet har givet dem
- Ejerkommunen kan principielt løfte enhver beslutning til behandling på generalforsamlingen. Dog må generalforsamlingen ikke de facto overtage bestyrelsens eller direktionens opgaver.
- Selskabets generalforsamling er ikke åben for offentligheden.

Bestyrelse

- Bestyrelsen består af medlemmer udpeget af kommunen, af forbrugerne og af medarbejderrepræsentanter.
- Den overordnede strategiske ledelse af vandselskabet varetages af bestyrelsen, jf. selskabslovens § 115
- Bestyrelsen forventes at fokusere sin indsats og arbejdsmetode på den strategiske del af ledelses- og styringsopgaven i driften af selskabet og herunder bidrage til at sikre tidlig koordinering og synergiskabende samspil på tværs af ejer, udvalgsområder, forvaltninger og selskab.
- Det er vandselskabets bestyrelse, der fastsætter vandselskabets takster. Det er et selskabsanliggende, som følger af vandforsyningsloven/betalingsloven og vandsektorloven.

Ledelse

- Den daglige ledelse af selskabet foretages af direktionen, jf. selskabslovens § 117.
- Ansvar forrykkes ikke ved, at direktionens beslutninger, retningslinjer mv. tager højde for ejerstrategiens ønsker til vandselskabets prioritering. Ledelsen af vandselskabet skal naturligvis lytte til ejerkommunens interesser og indgå i dialog, men det er essentielt, at ledelsen af vandselskabet bevarer sin egen integritet og handler i selskabets interesse.

Vejle Kommune som ejerkommune

Vejle Kommune ejer 100 % af Vejle Spildevand A/S, og udøver sin direkte interessevaretagelse gennem ejerstrategien og generalforsamlingen.

Byråd og politiske organer

- Byrådet udpeger repræsentanter til generalforsamlingen og de politisk udpegede medlemmer af bestyrelsen, der pt. udgør 5 ud af 9 medlemmer.
- Byrådet giver mandat og politiske prioriteringer til de ejerrepræsentanter, der er udpeget af Byrådet.
- Byrådet godkender ejerstrategien, der opdateres i hver valgperiode. Ejerstrategien er det dokument, hvor ejerkommunen tilkendegiver ønsker til sin interessevaretagelse i vandselskabet og fastlægger kommunens overordnede forventninger til prioriteringer i driften af vandselskabet.
- Byrådet godkender på indstilling af forvaltningen legaliteten i takstfastsættelsen, jf. vandforsyningslovens § 53, stk. 1, og betalingslovens § 3, stk. 1. Kommunen skal vurdere, om taksterne er fastsat efter lovlige principper, herunder hvile i sig selv-princippet. Ejerkommunen har derimod ikke formel kompetence til at blande sig i den konkrete afvejning af takstmodel og størrelsen af takster.
- De politiske fagudvalg – primært Klima-, Natur- og Miljøudvalget samt Teknisk Udvalg – indgår i den tættere dialog med selskabet om projekter mv., samt udarbejder løbende en række politikker, planer og strategier, der indgår i Vejle Spildevands politiske kontekst som retningsgivende dokumenter.

Forvaltning

- Forvaltningen sikrer løbende dialog og opfølgning med selskabet på direktørniveau, herunder deltagelse i kvartalsmøder.
- Forvaltningen bidrager til at sikre viden om strategisk retning og politiske prioriteringer fra ejerkommunen til selskabet
- Forvaltningen sikrer løbende inddragelse og koordination med selskabet på driftsniveau og i forhold til prioritering og koordinering af projekter.
- Forvaltningen understøtter processer, der sikrer bedst mulig koordination og vidensdeling mellem parterne

BILAG 2 – kompetenceoversigt

Kompetencen mellem kommune og selskab fordeles således:

Betegnelser:

B= Beslutning

I = Indstilling

O = Orientering

	Kommune		Selskab	
	Politiske organer	Forvaltning	Bestyrelse	Ledelse
Ejerstrategi	B	I	O	O
Spildevandsplan	B	I	O	O
Regulativer og takster	O	O	B	I
Legalitetskontrol af takster	B	I	O	
Igangsætning af større strategiske prioriteringer, herunder større investeringer	O	O	B	I
Igangsætning af konkrete projekter, fx separeringer af delområder		O	B	I
Budget	O	O	B	I
Regnskab	O	O	B	I
Låneoptagelse	O	O	B	I
Køb og salg af større arealer	O	O	B	I
Væsentlige investeringer i driftsbygninger mv.	O	O	B	I

BILAG 3 – samarbejdskultur

Vejle Kommune og Vejle Spildevand ønsker en tættere dialog og et samarbejde både på administrativt og politisk niveau baseret på tillid og realisering af fælles mål. Derfor forventes der faste møder som beskrevet i ejerstrategien – både på administrativt og politisk niveau.

I samarbejdet mellem kommune og selskab lægges vægt på:

- *Tillid og samspil* mellem parterne som grundlag for dialog og koordination. Dette bygger på regelmæssige møder og en forståelse af, at man arbejder efter fælles dagsordner.
- *Initiativforpligtelse* – fra både selskab, forvaltning, bestyrelse og udvalg forventes det, at man tænker hinanden ind, når det giver mening
- *Tidlig involvering og inddragelse* – fra tidlig ideudvikling til gennemførelse og evaluering inddrages parterne i relevante projekter
- *Synergier i drift og projekter* – hvordan kan den ene parts opgaver og projekter løfte den anden part. Dette kræver tæt koordinering, fx om timing og udførelse af anlægsprojekter.
- *Eksekvering af fælles dagsordener* – begge parter bidrager til at få handlet effektivt på projekter og udfordringer ud fra en fælles forståelse af hinandens virksomheder.